

Obsah

Úvod (Pavel Sládek).....	20

I. Maimonides: židovský myslitel na rozhraní dvou epoch (Daniel Boušek)..... 15

I.1	Judeo-arabská civilizace.....	21
I.2	Maimonidova Andalusie	27
I.3	Raná díla.....	35
I.4	Pobyt v Maghribu a náboženské pronásledování (1159–1166).....	38
I.5	Útěk z Maghribu a cesta do země Izraele	45
I.6	Egypt	48
I.7	První roky v Egyptě	55
I.8	Představený Židů	61
I.9	Výuka a spor s bagdádskou akademií	73
I.10	Vztah ke karaitům	80
I.11	Pomoc Židům v Jemenu a korespondence s židovskými komunitami	85
I.12	Bratr David.....	88
I.13	Služba na dvoře Ajjúbovců	90
I.14	<i>Průvodce tápajících</i> a jeho překladatelé	97
I.15	Závěr života	107
I.16	Místo závěru: hebrejské překlady <i>Komentáře k Mišně</i> ..	110

II. Rukopisy a tisky Maimonidových spisů (Pavel Sládek) ... 119

II.1	Středověký intelektuál: autografy, verze a rukopisy ...	120
	Exkurz: MS APH F.59 a MS Kaufmann A 77	133
II.2	Tištěné edice 15.–18. století.....	139
	a) <i>Průvodce tápajících</i>	142
	b) <i>Be 'ur milot ha-higajon</i>	148
	c) <i>Komentář k Mišně a Osm kapitol</i>	150
	d) <i>Sefer ha-mišwot</i>	151

	e) <i>Mišne Tora</i>	152
	f) Responza, listy a ostatní.	156
	g) Vydání pro Nežidy a pro misijní účely	158
II.3	Moderní edice a překlady Maimonidových spisů	168
	a) <i>Průvodce tápajících</i>	172
	b) <i>Osm kapitol</i>	174
	c) <i>Be 'ur milot ha-higajon</i>	175
	d) <i>Mišne Tora</i>	176
	e) Ostatní	180
	Appendix 1: Významná vydání Maimonidových spisů do roku 1900	185
	Appendix 2: Nejvýznamnější komentáře k Maimonidovu kodexu <i>Mišne Tora</i>	189
III.	Maimonides halachista (Aleš Weiss)	193
III.1	Maimonidovy halachické spisy	193
III.2	Zdroje Maimonidova náboženskoprávního myšlení	195
	a) Rabínská literatura	195
	b) Ge'onim	200
	c) Islámské právo	208
III.3	Maimonidovy halachické spisy	211
	a) <i>Komentář k Mišně</i>	211
	b) <i>Knihla přikázání (Sefer ha-mišwot)</i>	215
	c) <i>Mišne Tora</i>	218
III.4	Práce s prameny v <i>Mišne Tora</i>	225
III.5	Motivy sepsání kodexu <i>Mišne Tora</i>	229
III.6	Responza	231
III.7	Filosofie a halacha	236
III.8	Halacha a náboženská doktrína	239
III.9	Hierarchie halachické autority	246
III.10	Maimonides jako halachická autorita.	258
IV.	Maimonides filosof (Milan Lyčka)	265
IV.1	Maimonidovy filosofické inspirace	268
IV.2	Maimonidovy filosofické práce	273
IV.3	Maimonidovo filosofické myšlení	281
	IV.3.1 Biblická hermeneutika	284

IV.3.2 „Božská nauka“: Teologie a metafyzika	288
a) Existence, jedinstvo a netělesnost Boha	288
b) Fyzika a metafyzika	290
c) Důkaz existence, jedinství a netělesnosti Boha	293
d) Problém stvoření a věčnosti světa	300
e) Maimonidovo filosofické pojetí profétismu	307
f) Boží prozřetelnost	319
IV.3.3 Psychologie a etika	325
V. Maimonides lékař (Dita Rukriřlová)	335
V.1 Lékařské vzdělání a praxe	335
V.2 Nemocnice <i>Nāširīja</i>	340
V.3 Lékařské spisy a jejich témata	344
a) <i>Komentář k názvům léčiv</i>	346
b) <i>Lékařské aforismy</i>	348
c) <i>Komentář k Hippokratovým Aforismům</i>	354
d) <i>Výňatky z Galénových knih</i>	356
e) <i>Pojednání o astmatu</i>	357
f) <i>Pojednání o pravidlech týkajících se praktické části lékařského umění</i>	359
g) <i>O hemoroidech</i>	363
h) <i>O souložích</i>	364
i) <i>O jedech a ochraně proti smrtícím látkám</i>	365
j) <i>O životosprávě a Osvětlení několika symptomů a odpověď na otázky</i>	368
V.4 Maimonides: lékař a pacient	374
VI. Maimonides a křesťanští učenci. <i>Scriptura loquitur more humano – We-dibra Tora ki-lešon bnej adam</i> (Štěpán Lisý)	377
VI.1 Hebrejščina jako konvenční jazyk	378
VI.2 Tóra mluví jazykem lidí (<i>we-dibra Tora ki-lešon bnej adam</i>)	392
VI.3 Oz 12,11 a Př 25,11 v kontextu exegetických východisek židovské a křesťanské exegeze	403

VI.4 Určitou formu jazyka (<i>forma locutionis</i>) stvořil Bůh. . .	440
VI.5 Slovní (<i>littera</i>) a přenesený význam (<i>figura</i>)	448
Poznámka k přepisu hebrejštiny a judeoarabštiny	457
Bibliografie	461
1. Zkratky	461
1.1 Zkratky biblických knih	461
1.2 Zkratky traktátů Mišny, Tosefty a talmudů	461
1.3 Zkratky Maimonidových spisů.	462
1.4 Ostatní zkratky	462
2. Prameny	462
2.1 Maimonides (Moše ben Majmon)	462
2.2 Ostatní	470
3. Sekundární literatura.	475
Summary	499
O autorech	515
Jmenný rejstřík	518